

ELEMENTE DE CALCUL VECTORIAL

146/25 Vectorii $\vec{a}$ și $\vec{b}$ au același modul $a=b=10$ și formează cu direcția pozitivă a axei Ox unghiurile $\alpha=30^\circ$, respectiv $\beta=135^\circ$. Să se determine modulul vectorului rezultat $\vec{r}$ și unghiul făcut de acesta cu axa Ox .

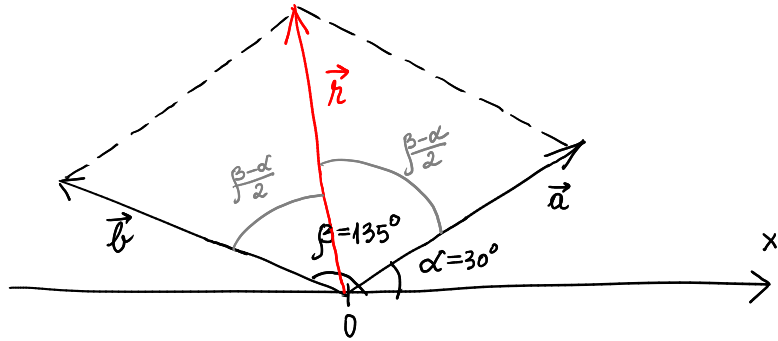
$$a=b=10$$

$$\alpha=30^\circ$$

$$\beta=135^\circ$$

$$|\vec{r}|=?$$

$$\gamma=?$$

$$r = \sqrt{a^2 + b^2 + 2 \cdot a \cdot b \cdot \cos(\beta - \alpha)}$$

$$r = \sqrt{10^2 + 10^2 + 2 \cdot 10 \cdot 10 \cdot \cos(135 - 30)}$$

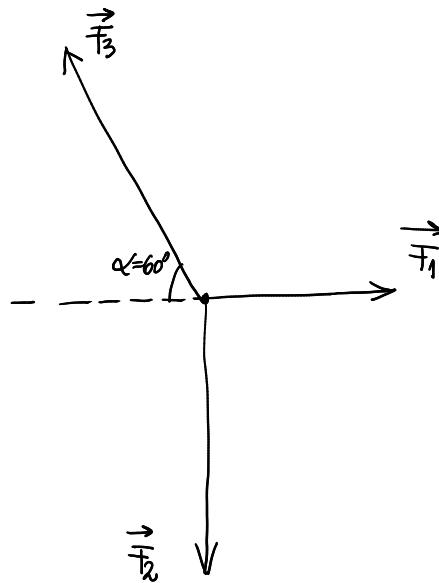
$$r = 12,17$$

vectorul $\vec{r}$ face cu orizontala unghiul $\varepsilon = \frac{\beta - \alpha}{2} + \alpha$

$$\varepsilon = 82,5^\circ$$

(147)
25

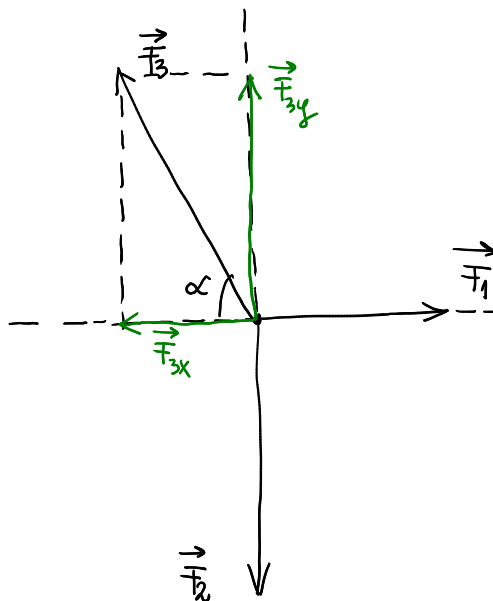
Forțele F_1, F_2 și F_3 din figura au rezultanta egală cu zero. Știind că $F_3 = 10\text{ N}$, să se determine modulele celorlalte două forțe.

$$\vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \vec{F}_3 = \vec{0}$$

$$F_3 = 10\text{ N}$$

$$F_1 = ? \quad F_2 = ?$$

$$F_{3x} = F_3 \cos \alpha$$

$$F_{3y} = F_3 \sin \alpha$$

$$\vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \vec{F}_3 = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{cases} F_1 = F_{3x} = F_3 \cos \alpha = 10 \cdot \frac{1}{2} = 5\text{ N} \\ F_2 = F_{3y} = F_3 \sin \alpha = 10 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 8,66\text{ N} \end{cases}$$

148/25

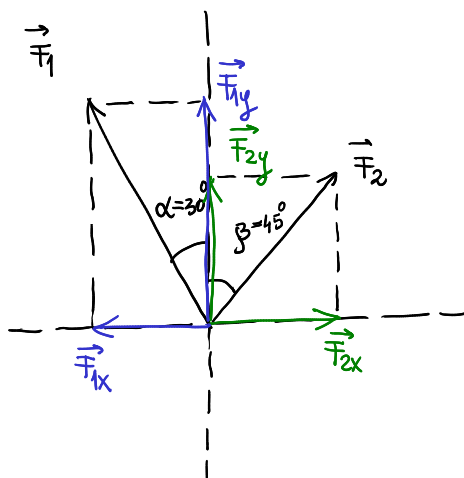
Forțele F_1 și F_2 fac cu verticala, de o parte și de alta a ei, unghiuri de 30° , respectiv 45° .
 Știind că rezultanta lor are direcția verticală și modulul $F=100\text{N}$, să se afle modulele forțelor F_1 și F_2 .

$$\alpha = 30^\circ$$

$$\beta = 45^\circ$$

$$F = 100\text{N}$$

$$F_1 = ? \quad F_2 = ?$$

$$F_{1x} = F_1 \sin \alpha$$

$$F_{1y} = F_1 \cos \alpha$$

$$F_{2x} = F_2 \sin \beta$$

$$F_{2y} = F_2 \cos \beta$$

$$\begin{cases} F = F_{1y} + F_{2y} \\ F_{1x} = F_{2x} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 100 = F_1 \cdot \cos 30^\circ + F_2 \cdot \cos 45^\circ \\ F_1 \cdot \sin 30^\circ = F_2 \cdot \sin 45^\circ \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 100 = F_1 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} + F_2 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} & (1) \\ F_1 \cdot \frac{1}{2} = F_2 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} & (2) \end{cases}$$

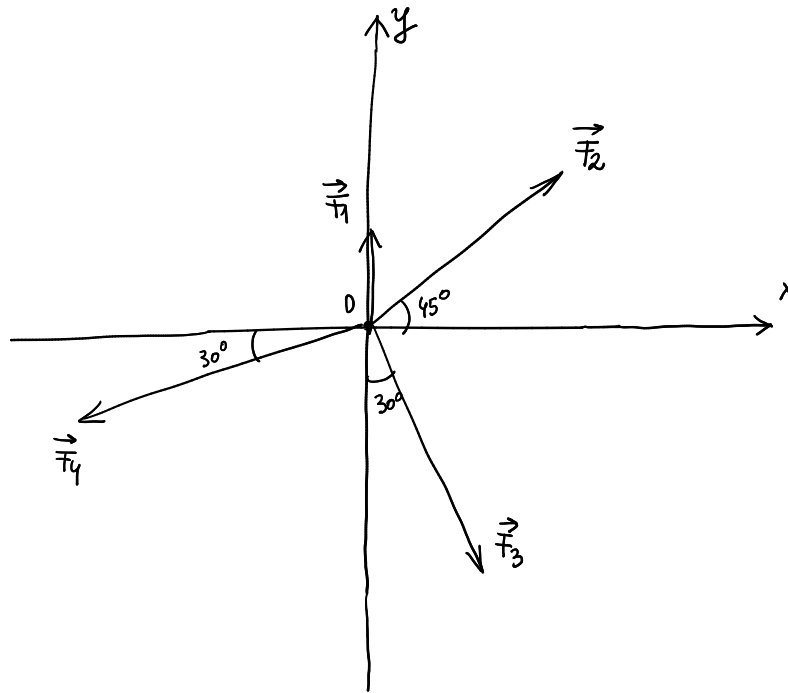
(2) în (1)

$$\Rightarrow 100 = F_2 \sqrt{2} \frac{\sqrt{3}}{2} + F_2 \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$F_2 = \frac{200}{\sqrt{6} + \sqrt{2}} = 51,76\text{N}$$

$$F_1 = 73,20\text{N}$$

149/25 Forțele din figura au modulele $F_1 = 2\text{N}$, $F_2 = F_3 = 4\text{N}$, $F_4 = 6\text{N}$. Să se determine modulul forței rezultante și unghiul făcut de aceasta cu axa Ox .

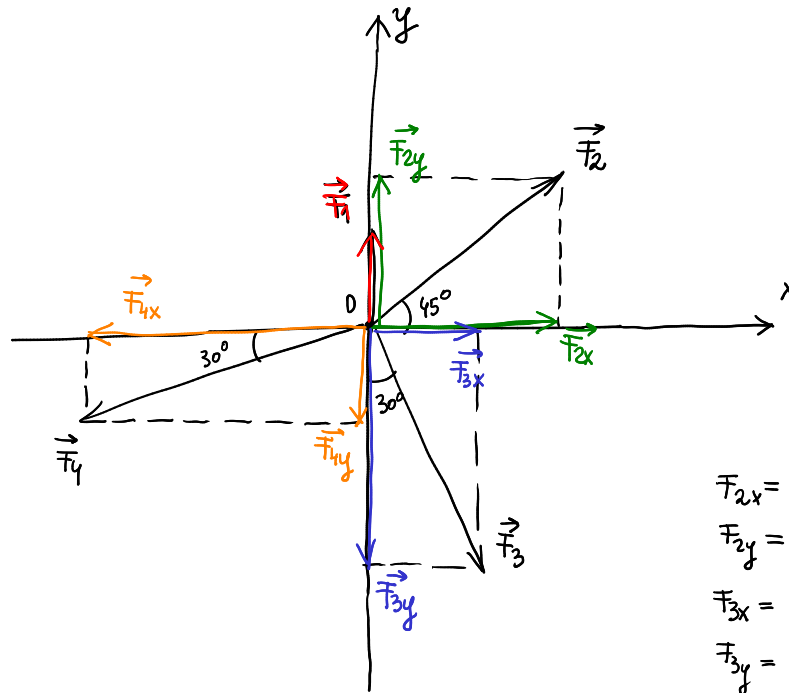
$$F_1 = 2\text{N}$$

$$F_2 = F_3 = 4\text{N}$$

$$F_4 = 6\text{N}$$

$$R = ?$$

$$\gamma = ?$$

$$F_{2x} = F_2 \cos 45^\circ$$

$$F_{2y} = F_2 \sin 45^\circ$$

$$F_{3x} = F_3 \sin 30^\circ$$

$$F_{3y} = F_3 \cos 30^\circ$$

$$F_{4x} = F_4 \cos 30^\circ$$

$$F_{4y} = F_4 \sin 30^\circ$$

$$Ox: R_x = F_{2x} + F_{3x} - F_{4x}$$

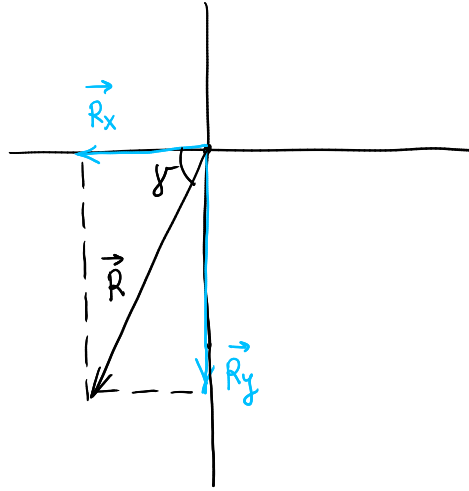
$$Oy: R_y = F_1 + F_{2y} - F_{3y} - F_{4y}$$

$$Ox: R_x = 4 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} + 4 \cdot \frac{1}{2} - 6 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$Oy: R_y = 2 + 4 \cdot \frac{\sqrt{2}}{2} - 4 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} - 6 \cdot \frac{1}{2}$$

$$\begin{cases} R_x = 2\sqrt{2} + 2 - 3\sqrt{3} \\ R_y = 2 + 2\sqrt{2} - 2\sqrt{3} - 3 \end{cases}$$

$$\begin{cases} R_x = -0,367 \\ R_y = -1,635 \end{cases}$$

$$\vec{R} = \vec{R}_x + \vec{R}_y$$

$$R = \sqrt{R_x^2 + R_y^2}$$

$$R = 1,67 \text{ N}$$

vectoul $\vec{R}$ face cu orizontala unghiul γ :

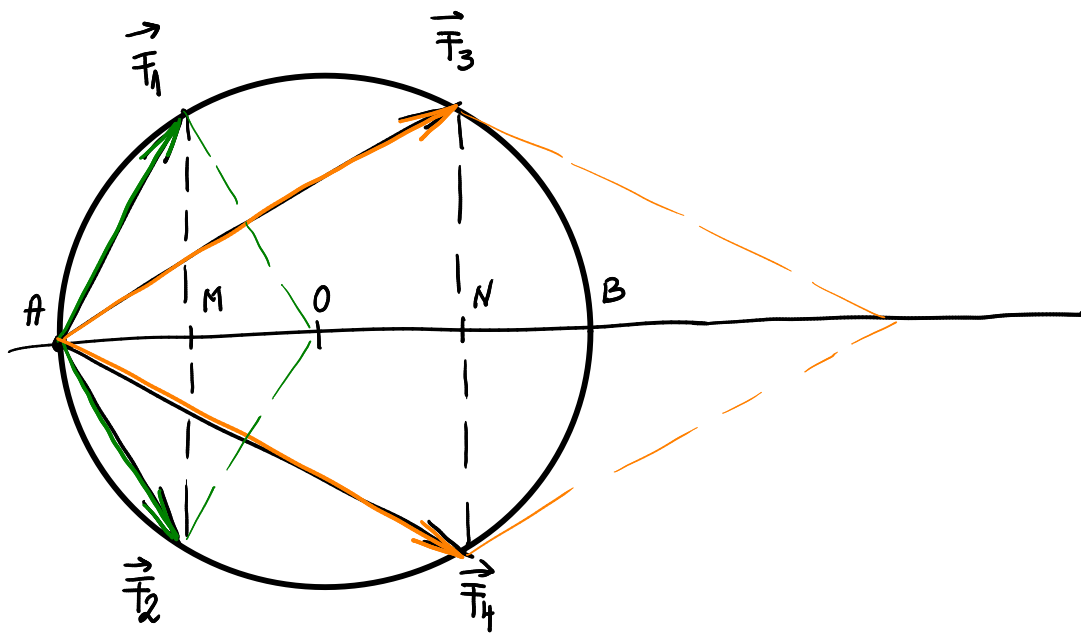
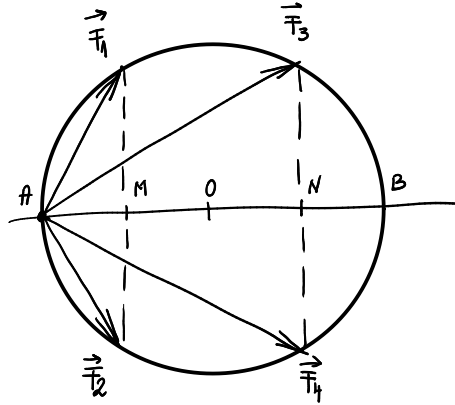
$$\operatorname{tg} \gamma = \frac{\text{co}}{\text{ca}} = \frac{R_y}{R_x}$$

$$\operatorname{tg} \gamma = \frac{-1,635}{-0,367}$$

$$\gamma = \arctg 4,44$$

$$\gamma = 77,32^\circ$$

150/26 Cele patru forțe din figura au modulele egale cu coardele respective ale cercului de rază r .
 Știind că punctele M și N sunt simetrice față de centrul cercului, să se determine modulul forței rezultante.

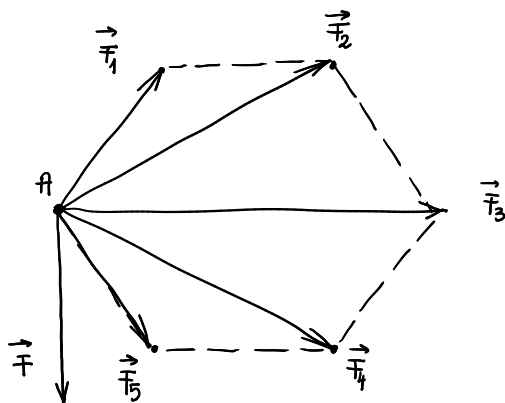

Regula paralelogramului: $\vec{F}_{12} = \vec{F}_1 + \vec{F}_2$
 $|\vec{F}_{12}| = AO = r$

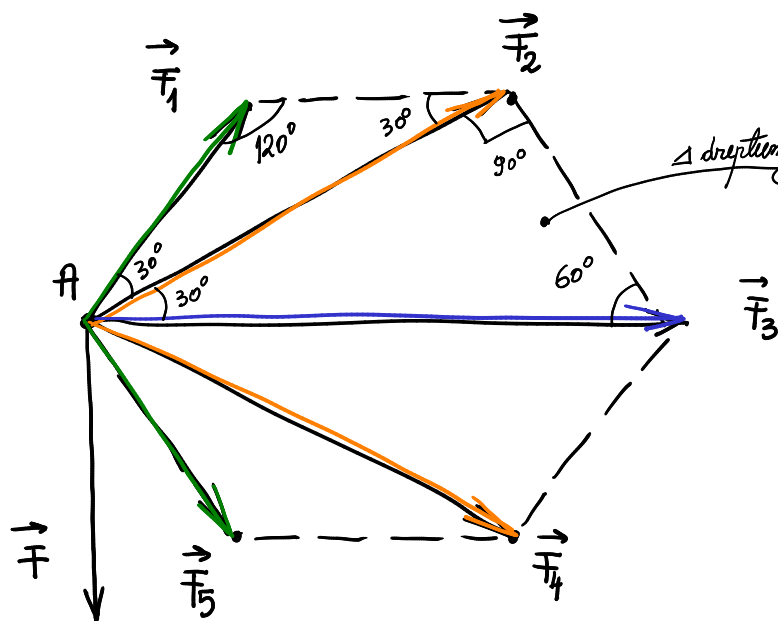
Regula paralelogramului: $\vec{F}_{34} = \vec{F}_3 + \vec{F}_4$
 $|\vec{F}_{34}| = 2 \cdot AN = 2 \cdot \left(r + \frac{r}{2}\right) = 3r$

Rezultanta: $\vec{R} = \vec{F}_{12} + \vec{F}_{34}$
 $|\vec{R}| = r + 3r = 4r$
 $\vec{R}$ are direcția orizontală

151/26 În vârful A al unui hexagon regulat acționază cinci forțe îndreptate după laturile și diagonalele hexagonului și o forță verticală $\vec{F}$. Știind că $F_1 = 10\text{ N}$ și că rezultanta $\vec{R}$ a celor șase forțe are direcția forței F_5 , să aflăm modulele forței $\vec{F}$ și rezultantei $\vec{R}$.

$$\begin{array}{l} F_1 = 10\text{ N} \\ \vec{R} \text{ are direcția lui } \vec{F}_5 \\ \hline F, R = ? \end{array}$$

$$F_1 = F_5 = 10\text{ N}$$

$$F_3 = 2 \cdot F_1 = 20\text{ N}$$

$$F_2^2 = F_3^2 - F_1^2 \Rightarrow F_2 = \sqrt{20^2 - 10^2} = 10\sqrt{3}\text{ N}$$

$$\vec{F}_{15} = \vec{F}_1 + \vec{F}_5$$

$$F_{15} = \sqrt{F_1^2 + F_5^2 + 2F_1F_5 \cos 120^\circ}$$

$$F_{15} = \sqrt{10^2 + 10^2 + 2 \cdot 10^2 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right)}$$

$$F_{15} = 10\text{ N}$$

$$\vec{F}_{24} = \vec{F}_2 + \vec{F}_4$$

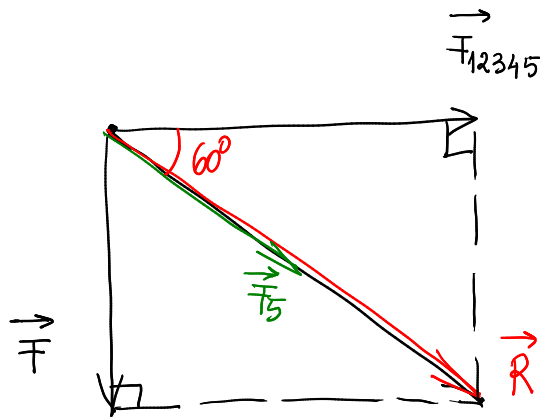
$$F_{24} = \sqrt{F_2^2 + F_4^2 + 2F_2F_4 \cos 60^\circ}$$

$$F_{24} = \sqrt{(10\sqrt{3})^2 + (10\sqrt{3})^2 + 2(10\sqrt{3})^2 \cdot \frac{1}{2}}$$

$$F_{24} = 30\text{ N}$$

Rezultanta celor 5 forțe $\vec{F}_1, \vec{F}_2, \vec{F}_3, \vec{F}_4, \vec{F}_5$ $\vec{F}_{12345}$ are direcție orizontală

$$F_{12345} = F_{15} + F_{24} + F_3 = 10 + 20 + 30 = 60\text{ N}$$

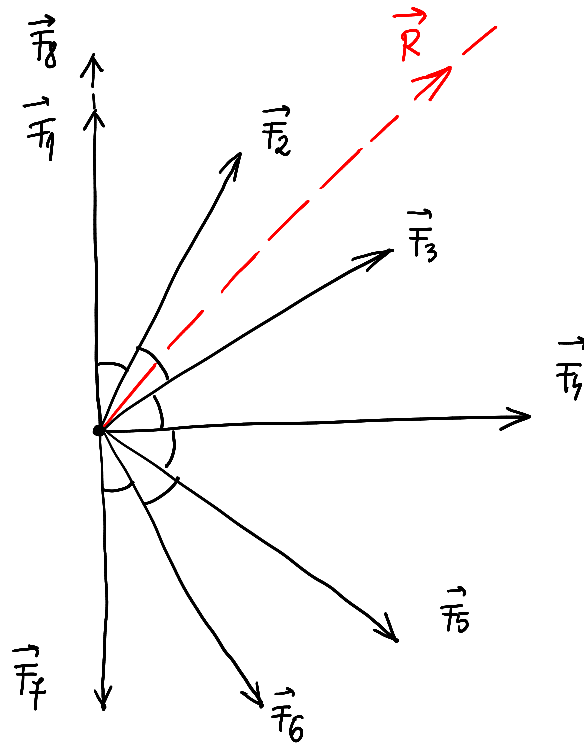
$\vec{R}$ are direcției lui $\vec{F}_5$

$$\vec{R} = \vec{F}_{12345} + \vec{F}$$

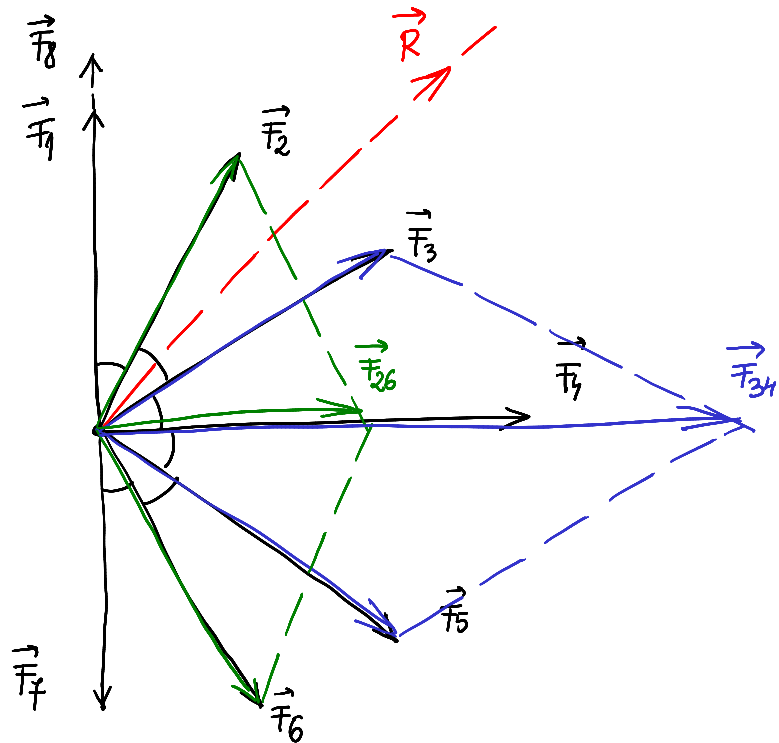
din teorema unghiului de 30° : $F_{12345} = \frac{R}{2} \Rightarrow R = 2 \cdot 60 = 120 \text{ N}$

din teorema lui Pitagora : $F = \sqrt{R^2 - F_{12345}^2} = \sqrt{120^2 - 60^2} = 60\sqrt{3} \text{ N}$
(103,92 N)

152) Cele șapte forțe din figură formează între ele unghiuri egale și au același modul $F=50\text{N}$. Care ar trebui să fie modulul unei forțe $\vec{F}_8$, care are direcția și sensul lui $\vec{F}_1$, astfel încât rezultanta celor opt forțe să aibă direcția bisectoarei unghiului format de $\vec{F}_2$ și $\vec{F}_3$?

Compuem forțele folosindu-ne de simetria configurației forțelor!

$$OX: R_x = F_{26} + F_{35} + F_1$$

$$OY: R_y = \cancel{F_1} + F_8 - \cancel{F_7}$$

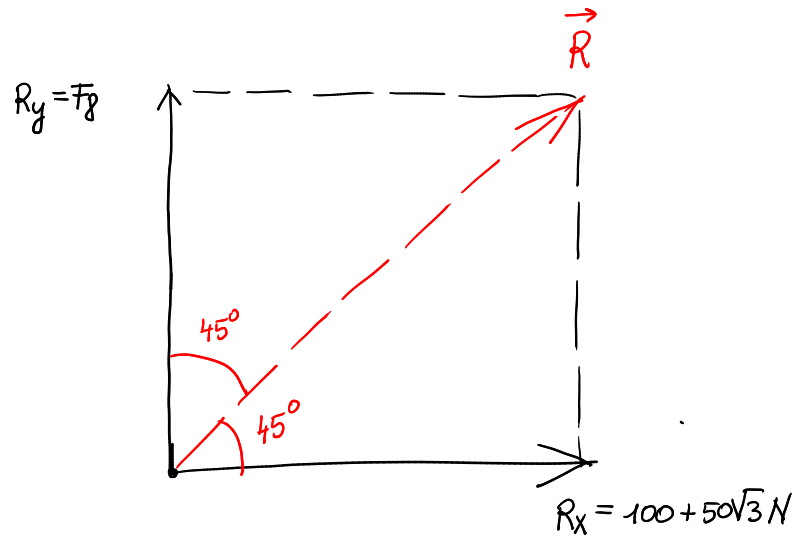
$$F_{26} = \sqrt{F^2 + F^2 + 2 \cdot F \cdot F \cdot \cos 120^\circ}$$

$$F_{26} = F = 50\text{N}$$

$$F_{35} = \sqrt{F^2 + F^2 + 2 \cdot F \cdot F \cdot \cos 60^\circ}$$

$$F_{35} = F\sqrt{3} = 50\sqrt{3}\text{N}$$

$$\begin{aligned}
 R_x &= F_{26} + F_{35} + F_4 \\
 &= 50 + 50\sqrt{3} + 50 \\
 &= 100 + 50\sqrt{3} \text{ N}
 \end{aligned}$$

din geometria
configuratiei $\Rightarrow$

$$R_y = R_x$$

$$\boxed{F_8 = 100 + 50\sqrt{3} \text{ N}}$$

$$R = \sqrt{R_x^2 + R_y}$$

$$\boxed{R = (100 + 50\sqrt{3})\sqrt{2} \text{ N}}$$

(153) Să se afle unghiul format de vectorii $\vec{a}$ și $\vec{b}$ ale căror expresii analitice sunt:

$$\vec{a} = 3\vec{i} + 4\vec{j} + 5\vec{k}$$

$$\vec{b} = 4\vec{i} + 5\vec{j} - 3\vec{k}$$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = |\vec{a}| \cdot |\vec{b}| \cdot \cos \alpha$$

$$\Rightarrow \cos \alpha = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{|\vec{a}| \cdot |\vec{b}|}$$

$$\vec{r} = x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k}$$

$$|\vec{r}| = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$$

$$|\vec{a}| = \sqrt{3^2 + 4^2 + 5^2} = \sqrt{9 + 16 + 25} = 5\sqrt{2}$$

$$|\vec{b}| = \sqrt{4^2 + 5^2 + (-3)^2} = \sqrt{16 + 25 + 9} = 5\sqrt{2}$$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = (3\vec{i} + 4\vec{j} + 5\vec{k}) \cdot (4\vec{i} + 5\vec{j} - 3\vec{k})$$

$$\begin{aligned} \vec{a} \cdot \vec{b} &= 3\vec{i} \cdot 4\vec{i} + 3\vec{i} \cdot 5\vec{j} + 3\vec{i} \cdot (-3)\vec{k} \\ &\quad + 4\vec{j} \cdot 4\vec{i} + 4\vec{j} \cdot 5\vec{j} + 4\vec{j} \cdot (-3)\vec{k} \\ &\quad + 5\vec{k} \cdot 4\vec{i} + 5\vec{k} \cdot 5\vec{j} + 5\vec{k} \cdot (-3)\vec{k} \end{aligned}$$

$$\text{dar } \vec{i} \cdot \vec{i} = |\vec{i}| \cdot |\vec{i}| \cos 0 = 1 \cdot 1 \cdot 1 = 1$$

$$\vec{i} \cdot \vec{j} = |\vec{i}| \cdot |\vec{j}| \cos 90 = 1 \cdot 1 \cdot 0 = 0$$

$$\vec{i} \cdot \vec{k} = |\vec{i}| \cdot |\vec{k}| \cos 90 = 1 \cdot 1 \cdot 0 = 0$$

$$\vec{j} \cdot \vec{j} = |\vec{j}| \cdot |\vec{j}| \cos 0 = 1 \cdot 1 \cdot 1 = 1$$

$$\vec{k} \cdot \vec{k} = |\vec{k}| \cdot |\vec{k}| \cos 0 = 1 \cdot 1 \cdot 1 = 1$$

$$\begin{aligned} \vec{a} \cdot \vec{b} &= 3\vec{i} \cdot 4\vec{i} + 3\vec{i} \cdot 5\vec{j} + 3\vec{i} \cdot (-3)\vec{k} \\ &\quad + 4\vec{j} \cdot 4\vec{i} + 4\vec{j} \cdot 5\vec{j} + 4\vec{j} \cdot (-3)\vec{k} \\ &\quad + 5\vec{k} \cdot 4\vec{i} + 5\vec{k} \cdot 5\vec{j} + 5\vec{k} \cdot (-3)\vec{k} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \vec{a} \cdot \vec{b} &= 12\vec{i} \cdot \vec{i} + 20\vec{j} \cdot \vec{j} + (-15)\vec{k} \cdot \vec{k} \\ &= 12 + 20 - 15 \\ &= 17 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \cos \alpha = \frac{\vec{a} \cdot \vec{b}}{|\vec{a}| \cdot |\vec{b}|} = \frac{17}{5\sqrt{2} \cdot 5\sqrt{2}}$$

$$\boxed{\cos \alpha = \frac{17}{50}}$$

$$\boxed{\alpha = \arccos \frac{17}{50}}$$

(154) Expresile analitice a doi vectori în spațiu sunt : $\vec{a} = m\vec{i} + 3\vec{j} + 4\vec{k}$
 $\vec{b} = \vec{i} + m\vec{j} - 4\vec{k}$

Să se determine valoarea constantei m astfel încât cei doi vectori să fie perpendiculare:
 $\vec{a} \perp \vec{b}$

$$\vec{a} \perp \vec{b} \Leftrightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = 0$$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = (m\vec{i} + 3\vec{j} + 4\vec{k}) \cdot (\vec{i} + m\vec{j} - 4\vec{k})$$

$$\begin{aligned} \vec{a} \cdot \vec{b} = & m\vec{i} \cdot \vec{i} + m\vec{i} \cdot m\vec{j} + m\vec{i} \cdot (-4\vec{k}) \\ & + 3\vec{j} \cdot \vec{i} + 3\vec{j} \cdot m\vec{j} + 3\vec{j} \cdot (-4\vec{k}) \\ & + 4\vec{k} \cdot \vec{i} + 4\vec{k} \cdot m\vec{j} + 4\vec{k} \cdot (-4\vec{k}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \vec{a} \cdot \vec{b} = & m\vec{i} \cdot \vec{i} + m\vec{i} \cdot m\vec{j} + m\vec{i} \cdot (-4\vec{k}) \\ & + 3\vec{j} \cdot \vec{i} + 3\vec{j} \cdot m\vec{j} + 3\vec{j} \cdot (-4\vec{k}) \\ & + 4\vec{k} \cdot \vec{i} + 4\vec{k} \cdot m\vec{j} + 4\vec{k} \cdot (-4\vec{k}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \vec{a} \cdot \vec{b} = & m\vec{i} \cdot \vec{i} + 3m\vec{j} \cdot \vec{j} - 28\vec{k} \cdot \vec{k} \\ = & m + 3m - 28 \end{aligned}$$

$$\vec{a} \perp \vec{b} \Leftrightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = 0 \Rightarrow m + 3m - 28 = 0$$

$$4m - 28 = 0$$

$$\boxed{m = 7}$$

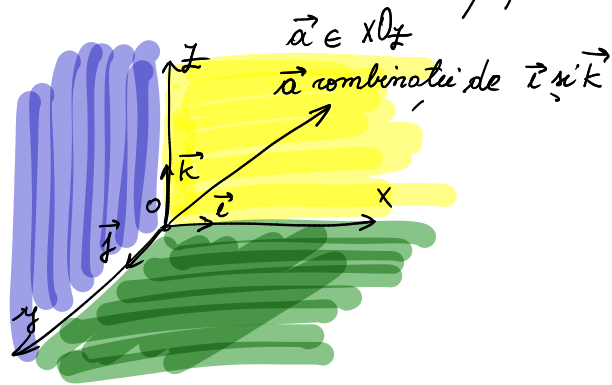
155) Să se determine vectorul $\vec{a}$ din planul xOz de modul $|\vec{a}|=2$, și perpendicular pe vectorul $\vec{b}=3\vec{i}-2\vec{j}+4\vec{k}$.

$$\vec{a} \in xOz$$

$$|\vec{a}|=2$$

$$\vec{a} \perp \vec{b}$$

$$\vec{b}=3\vec{i}-2\vec{j}+4\vec{k}$$

$$\vec{a} = a_x \vec{i} + a_y \vec{j} + a_z \vec{k} \longrightarrow (a_x, a_y, a_z)$$

$$\boxed{\vec{a} \in xOz} \Rightarrow \vec{a} = a_x \vec{i} + 0 \cdot \vec{j} + a_z \vec{k} \longrightarrow (a_x, 0, a_z)$$

$$\boxed{|\vec{a}|=2} \Rightarrow \sqrt{a_x^2 + a_y^2 + a_z^2} = \sqrt{a_x^2 + 0^2 + a_z^2} = 2$$

$$\boxed{\vec{a} \perp \vec{b} \Leftrightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = 0}$$

$$(a_x \vec{i} + 0 \vec{j} + a_z \vec{k}) \cdot (3\vec{i} - 2\vec{j} + 4\vec{k}) = 0$$

$$3a_x \vec{i} \cdot \vec{i} + 0 \cdot (-2) \vec{j} \cdot \vec{j} + 4a_z \vec{k} \cdot \vec{k} = 0$$

$$\Rightarrow 3a_x + 4a_z = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \sqrt{a_x^2 + a_z^2} = 2 \\ 3a_x + 4a_z = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a_x^2 + a_z^2 = 4 \\ 3a_x + 4a_z = 0 \rightarrow a_z = \frac{-3a_x}{4} \end{cases}$$

$$\text{Înlocuind} \Rightarrow a_x^2 + \left(\frac{-3a_x}{4}\right)^2 = 4$$

$$a_x^2 + \frac{9a_x^2}{16} = 4 \quad | \cdot 16$$

$$16a_x^2 + 9a_x^2 = 16 \cdot 4$$

$$25a_x^2 = 16 \cdot 4$$

$$a_x^2 = \frac{16 \cdot 4}{25}$$

$$\Rightarrow a_x = \frac{4 \cdot 2}{5} = \frac{8}{5}$$

$$a_z = -\frac{3}{4} \cdot \frac{8}{5} = -\frac{6}{5}$$

$$\Rightarrow \begin{aligned} a_x &= \frac{8}{5} \\ a_z &= -\frac{6}{5} \end{aligned}$$

$$\boxed{\vec{a} = \frac{8}{5} \vec{i} + 0 \vec{j} - \frac{6}{5} \vec{k}} \quad \left(\frac{8}{5}, 0, -\frac{6}{5}\right)$$

156) Care este valoarea unghiului α dintre doi vectori dacă produsul scalar al acestora este egal cu modulul produsului lor vectorial?

$$\alpha = ?$$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = |\vec{a}| \cdot |\vec{b}| \cdot \cos \alpha$$

$$|\vec{a} \times \vec{b}| = |\vec{a}| |\vec{b}| \sin \alpha$$

$$|\vec{a} \times \vec{b}| = |\vec{a}| |\vec{b}| \sin \alpha$$

$$\Rightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = |\vec{a} \times \vec{b}|$$

$$|\vec{a}| |\vec{b}| \cos \alpha = |\vec{a}| |\vec{b}| \sin \alpha$$

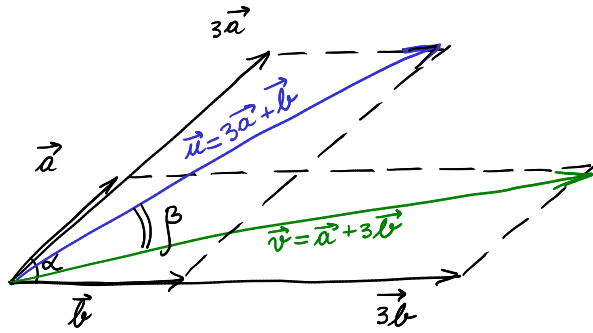
$$\cos \alpha = \sin \alpha$$

$$\Rightarrow \alpha = 45^\circ, 135^\circ, 225^\circ, 315^\circ$$

(154)

Unghiul dintre vectorii $\vec{a}$ și $\vec{b}$ de module $a=b=1$ este $\alpha=30^\circ$.

Să se calculeze aria paralelogramului care are drept laturi vectorii: $\vec{u} = \vec{a} + 3\vec{b}$
 $\vec{v} = 3\vec{a} + \vec{b}$

$$\begin{aligned} A_{\square} &= |\vec{u} \times \vec{v}| \\ &= |\vec{u}| \cdot |\vec{v}| \cdot \sin(\vec{u}, \vec{v}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} |\vec{u}| &= \sqrt{1^2 + 3^2 + 2 \cdot 1 \cdot 3 \cdot \cos 30^\circ} = \sqrt{10 + 3\sqrt{3}} \\ |\vec{v}| &= \sqrt{1^2 + 3^2 + 2 \cdot 1 \cdot 3 \cdot \cos 30^\circ} = \sqrt{10 + 3\sqrt{3}} \end{aligned}$$

$$\vec{u} \cdot \vec{v} = |\vec{u}| |\vec{v}| \cos \beta$$

$$\cos \beta = \frac{\vec{u} \cdot \vec{v}}{|\vec{u}| |\vec{v}|}$$

$$\cos \beta = \frac{(\vec{a} + 3\vec{b}) \cdot (3\vec{a} + \vec{b})}{\sqrt{10 + 3\sqrt{3}} \cdot \sqrt{10 + 3\sqrt{3}}}$$

$$\vec{a} \cdot \vec{a} = |\vec{a}| |\vec{a}| \cos 0 = 1 \cdot 1 \cdot 1 = 1$$

$$\vec{b} \cdot \vec{b} = |\vec{b}| |\vec{b}| \cos 0 = 1 \cdot 1 \cdot 1 = 1$$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = |\vec{a}| |\vec{b}| \cos 30 = 1 \cdot 1 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\cos \beta = \frac{3\vec{a} \cdot \vec{a} + \vec{a} \cdot \vec{b} + 3\vec{b} \cdot 3\vec{a} + 3\vec{b} \cdot \vec{b}}{10 + 3\sqrt{3}}$$

$$\cos \beta = \frac{3 \cdot 1 + 10\vec{a} \cdot \vec{b} + 3 \cdot 1}{10 + 3\sqrt{3}}$$

$$\cos \beta = \frac{6 + 10 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2}}{10 + 3\sqrt{3}}$$

$$\cos \beta = \frac{6 + 5\sqrt{3}}{10 + 3\sqrt{3}}$$

$$\sin \beta = \sqrt{1 - \cos^2 \beta} = \sqrt{1 - \left(\frac{6 + 5\sqrt{3}}{10 + 3\sqrt{3}} \right)^2} = \sqrt{\frac{(10 + 3\sqrt{3})^2 - (6 + 5\sqrt{3})^2}{(10 + 3\sqrt{3})^2}} = \sqrt{\frac{100 + 60\sqrt{3} + 27 - 36 - 60\sqrt{3} - 75}{10 + 3\sqrt{3}}} = \sqrt{\frac{4}{10 + 3\sqrt{3}}}$$

$$\Rightarrow \sin \beta = \frac{4}{10 + 3\sqrt{3}}$$

$$\Rightarrow A_{\square} = |\vec{u}| |\vec{v}| \sin \beta = (10 + 3\sqrt{3}) \cdot \frac{4}{(10 + 3\sqrt{3})}$$

$$\boxed{A_{\square} = 4}$$

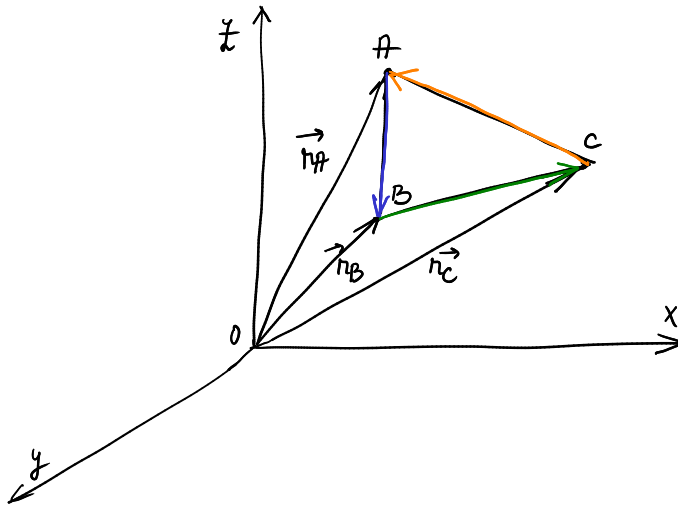
(158) Vectorii de poziție a trei puncte A, B, C din spațiu sunt:

$$\vec{r}_A = \vec{i} + 2\vec{j} + 3\vec{k}$$

$$\vec{r}_B = 3\vec{i} + 2\vec{j} + \vec{k}$$

$$\vec{r}_C = \vec{i} + 4\vec{j} + \vec{k}$$

Să se arate că triunghiul ABC este echilateral.

$$\begin{cases} \vec{r}_{BA} = \vec{r}_B - \vec{r}_A \\ \vec{r}_{CB} = \vec{r}_C - \vec{r}_B \\ \vec{r}_{AC} = \vec{r}_A - \vec{r}_C \end{cases} \Rightarrow \begin{aligned} \vec{r}_{BA} &= (3\vec{i} + 2\vec{j} + \vec{k}) - (\vec{i} + 2\vec{j} + 3\vec{k}) = 2\vec{i} + 0\vec{j} - 2\vec{k} \\ \vec{r}_{CB} &= (\vec{i} + 4\vec{j} + \vec{k}) - (3\vec{i} + 2\vec{j} + \vec{k}) = -2\vec{i} + 2\vec{j} + 0\vec{k} \\ \vec{r}_{AC} &= (\vec{i} + 2\vec{j} + 3\vec{k}) - (\vec{i} + 4\vec{j} + \vec{k}) = 0\vec{i} - 2\vec{j} + 2\vec{k} \end{aligned}$$

lungimile laturilor
triunghiului ABC :

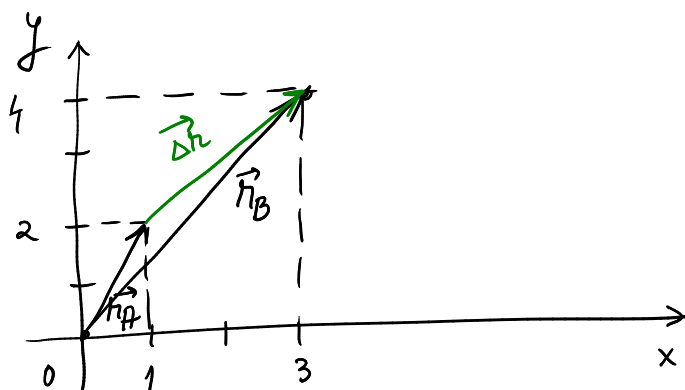
$$|\vec{r}_{BA}| = \sqrt{2^2 + 0^2 + (-2)^2} = 2\sqrt{2}$$

$$|\vec{r}_{CB}| = \sqrt{(-2)^2 + 2^2 + 0^2} = 2\sqrt{2}$$

$$|\vec{r}_{AC}| = \sqrt{0^2 + (-2)^2 + 2^2} = 2\sqrt{2}$$

$\Rightarrow \Delta ABC$ este echilateral

Un mobil se deplasează în planul xOy între punctele $A(1,2)$ și $B(3,4)$.
Să se construiască modulul vectorului deplasare, și să se calculeze lungimea sa.

$$\vec{\Delta r} = \vec{r}_B - \vec{r}_A$$

$$\vec{\Delta r} = (3\vec{i} + 4\vec{j}) - (\vec{i} + 2\vec{j})$$

$$\vec{\Delta r} = 2\vec{i} + 2\vec{j}$$

$$|\vec{\Delta r}| = \sqrt{2^2 + 2^2} = 2\sqrt{2}$$

160) Un mobil se deplasează pe traiectoria ABCD, cele patru puncte având coordonatele (exprimate în metri): $A(1,1)$, $B(4,5)$, $C(6,5)$, $D(9,1)$. Să se determine modulul vectorului deplasare și distanța totală parcursă de corp.

$$\vec{r}_A = \vec{i} + \vec{j}$$

$$\vec{r}_B = 4\vec{i} + 5\vec{j}$$

$$\vec{r}_C = 6\vec{i} + 5\vec{j}$$

$$\vec{r}_D = 9\vec{i} + \vec{j}$$

deplasarea de la A la B: $\vec{r}_{BA} = \vec{r}_B - \vec{r}_A = (4\vec{i} + 5\vec{j}) - (\vec{i} + \vec{j}) = 3\vec{i} + 4\vec{j}$

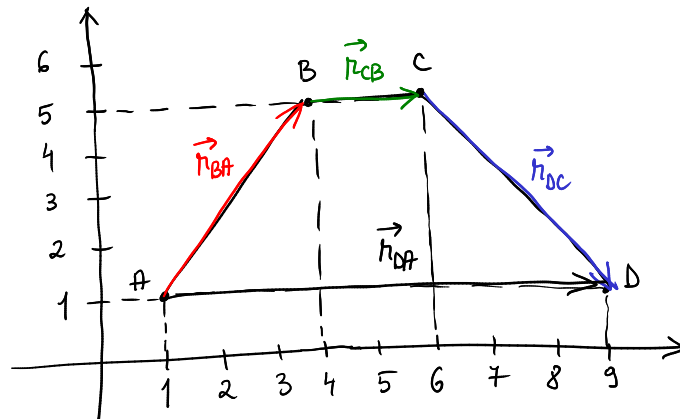
$$|\vec{r}_{BA}| = \sqrt{3^2 + 4^2} = 5 \text{ m}$$

deplasarea de la B la C: $\vec{r}_{CB} = \vec{r}_C - \vec{r}_B = (6\vec{i} + 5\vec{j}) - (4\vec{i} + 5\vec{j}) = 2\vec{i} + 0\vec{j}$

$$|\vec{r}_{BC}| = \sqrt{2^2 + 0^2} = 2 \text{ m}$$

deplasarea de la C la D: $\vec{r}_{DC} = \vec{r}_D - \vec{r}_C = (9\vec{i} + \vec{j}) - (6\vec{i} + 5\vec{j}) = 3\vec{i} - 4\vec{j}$

$$|\vec{r}_{CD}| = \sqrt{3^2 + (-4)^2} = 5 \text{ m}$$

vectorul deplasare totală $\vec{r}_{DA} = \vec{r}_D - \vec{r}_A = (9\vec{i} + \vec{j}) - (\vec{i} + \vec{j}) = 8\vec{i} + 0\vec{j}$ $|\vec{r}_{DA}| = \sqrt{8^2 + 0^2} = 8 \text{ m}$

distanța totală parcursă este $|\vec{r}_{BA}| + |\vec{r}_{CB}| + |\vec{r}_{DC}| = 5 \text{ m} + 2 \text{ m} + 5 \text{ m} = 12 \text{ m}$

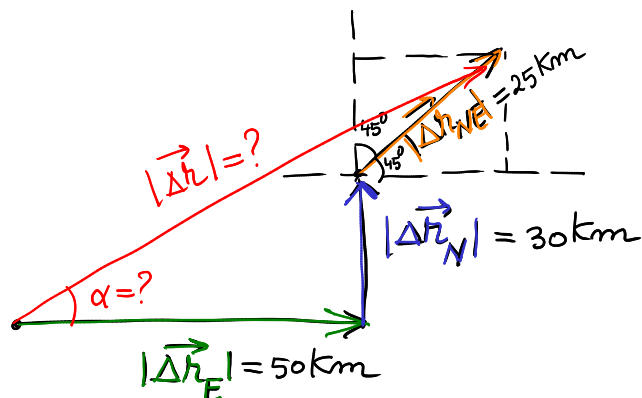
161

Un vehicul se deplasează spre est pe o distanță de 50 km, apoi spre nord cu 30 km și în continuare spre nord-est cu 25 km. Să se afle modulul și direcția vectorului deplasare al vehiculului.

$$\Delta \vec{r}_E = 50 \vec{i} + 0 \vec{j}$$

$$\Delta \vec{r}_N = 0 \vec{i} + 30 \vec{j}$$

$$\Delta \vec{r}_{NE} = 25\sqrt{2} \vec{i} + 25\sqrt{2} \vec{j}$$

$$|\Delta \vec{r}| = ?$$

$$\alpha = ?$$

$$\Delta \vec{r} = \Delta \vec{r}_E + \Delta \vec{r}_N + \Delta \vec{r}_{NE}$$

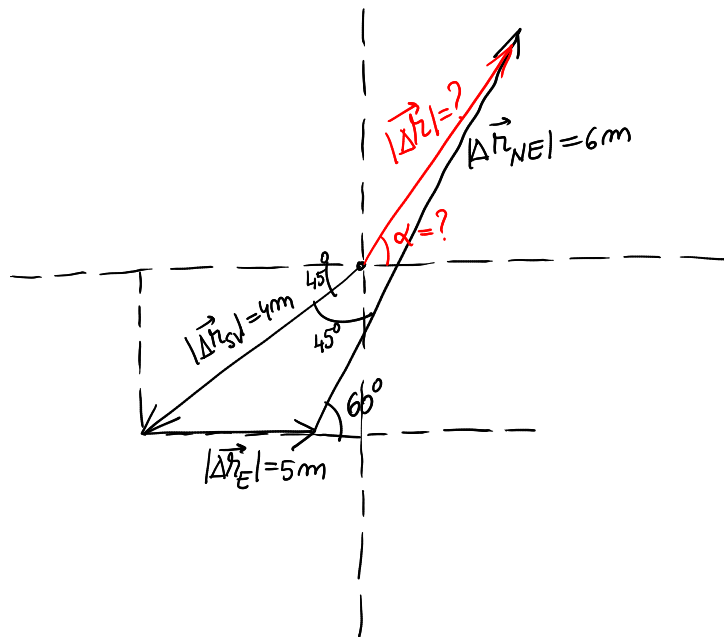
$$\Delta \vec{r} = (50\vec{i} + 0\vec{j}) + (0\vec{i} + 30\vec{j}) + (25\sqrt{2}\vec{i} + 25\sqrt{2}\vec{j})$$

$$\Delta \vec{r} = (50 + 25\sqrt{2})\vec{i} + (30 + 25\sqrt{2})\vec{j}$$

$$|\Delta \vec{r}| = \sqrt{(50 + 25\sqrt{2})^2 + (30 + 25\sqrt{2})^2}$$

$$\tan \alpha = \frac{30 + 25\sqrt{2}}{50 + 25\sqrt{2}}$$

162) Un punct material efectuează trei deplasări succesive într-un plan xOy după cum urmează: 4 m spre sud-vest, 5 m spre est, 6 m spre nord-est într-o direcție care face 60° cu direcția est. Să se afle mărimea și direcția deplasării rezultante.

$$\Delta \vec{r}_{sv} = -4\sqrt{2} \vec{i} - 4\sqrt{2} \vec{j}$$

$$\Delta \vec{r}_E = 5\vec{i} + 0\vec{j}$$

$$\Delta \vec{r}_{NE} = 6 \cos 60^\circ \vec{i} + 6 \sin 60^\circ \vec{j} = 3\vec{i} + 3\sqrt{3}\vec{j}$$

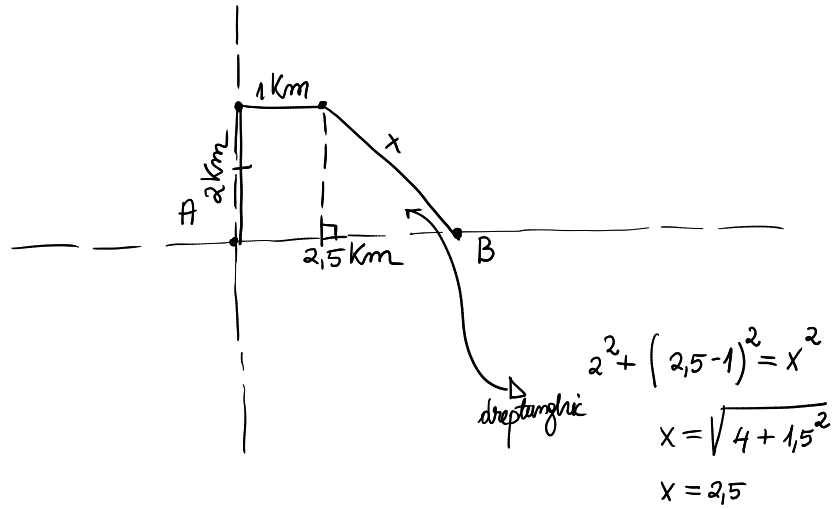
$$\begin{aligned} \Delta \vec{r} &= \Delta \vec{r}_{sv} + \Delta \vec{r}_E + \Delta \vec{r}_{NE} \\ &= (-4\sqrt{2} + 5 + 3) \vec{i} + (-4\sqrt{2} + 0 + 3\sqrt{3}) \vec{j} \end{aligned}$$

$$\Delta \vec{r} = (8 - 4\sqrt{2}) \vec{i} + (3\sqrt{3} - 4\sqrt{2}) \vec{j}$$

$$|\Delta \vec{r}| = \sqrt{(8 - 4\sqrt{2})^2 + (3\sqrt{3} - 4\sqrt{2})^2}$$

$$\operatorname{tg} \alpha = \frac{3\sqrt{3} - 4\sqrt{2}}{8 - 4\sqrt{2}}$$

- 163) Un turist pleacă din punctul A și merge 2km către nord, apoi 1km către est. În continuare el se deplasează către sud-est și ajunge într-un punct B aflat la 2,5km la est de A. Câte km a mers turistul?

$$d = 2\text{km} + 1\text{km} + x\text{km}$$

$$d = 2 + 1 + 2,5$$

$$d = 5,5\text{km}$$

164) Expresii analitice ale vectorilor de poziție la două momente diferite din timpul mișcării unui punct material sunt: $\vec{r}_1 = 5\vec{i} + \vec{j}$, $\vec{r}_2 = -2\vec{i} + 3\vec{j}$.
Să se determine modulul și direcția vectorului deplasare.

$$\vec{r}_1 = 5\vec{i} + \vec{j}$$

$$\vec{r}_2 = -2\vec{i} + 3\vec{j}$$

$$\Delta\vec{r} = \vec{r}_2 - \vec{r}_1 = (-2\vec{i} + 3\vec{j}) - (5\vec{i} + \vec{j})$$

$$\Delta\vec{r} = -7\vec{i} + 2\vec{j}$$

$$|\Delta\vec{r}| = \sqrt{(-7)^2 + (2)^2} = \sqrt{53}$$

$$\operatorname{tg}\alpha = \frac{2}{-7}$$

165) Într-un interval de timp $\Delta t = 2\text{s}$, un mobil se deplasează între două puncte care au vectorii de poziție $\vec{r}_1 = 5\vec{i} - \vec{j}$, $\vec{r}_2 = 2\vec{i} + 3\vec{j}$. Să se determine viteza medie a mobilului între cele două puncte. Distanțele sunt exprimate în metri.

$$\vec{r}_1 = 5\vec{i} - \vec{j}$$

$$\vec{r}_2 = 2\vec{i} + 3\vec{j}$$

$$\Delta t = 2\text{s}$$

$$\Delta \vec{r} = \vec{r}_2 - \vec{r}_1$$

$$\Delta \vec{r} = (2\vec{i} + 3\vec{j}) - (5\vec{i} - \vec{j})$$

$$\Delta \vec{r} = -3\vec{i} + 4\vec{j}$$

$$\vec{v} = \frac{\Delta \vec{r}}{\Delta t} = \frac{-3\vec{i} + 4\vec{j}}{2}$$

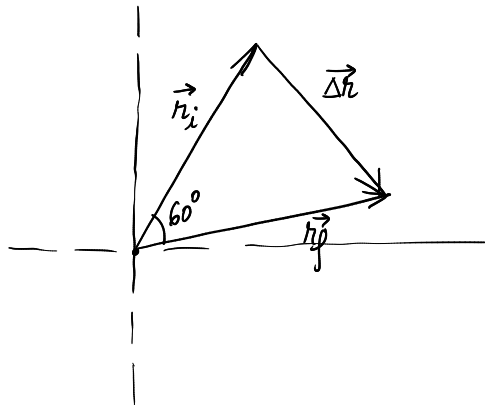
$$\boxed{\vec{v} = -1,5\vec{i} + 2\vec{j}}$$

$$\boxed{\vec{v} = v_x\vec{i} + v_y\vec{j}}$$

$$v_x = -1,5\text{ m/s} \quad \text{viteza pe } OX$$

$$v_y = +2\text{ m/s} \quad \text{viteza pe } OY$$

166 După $\Delta t = 1,5\text{ s}$ de la începerea mișcării unui punct material vectorul său de poziție are același modul $r = 6\text{ m}$, dar direcția modificată cu $\alpha = 60^\circ$. Care este modulul vitezei medii a punctului material pe intervalul de timp considerat?

$|\vec{r}_i| = |\vec{r}_f| = 6\text{ m} \Rightarrow$ triunghiul este isoscel
 $\alpha = 60^\circ \Rightarrow$ triunghiul este echilateral

$$|\Delta \vec{r}| = 6\text{ m}$$

$$\vec{v} = \frac{\Delta \vec{r}}{\Delta t}$$

$$|\vec{v}| = \frac{|\Delta \vec{r}|}{\Delta t} = \frac{6\text{ m}}{1,5\text{ s}}$$

$$|\vec{v}| = \underline{\underline{4\frac{\text{m}}{\text{s}}}}$$

(167) Dependența de timp a vectorului de poziție al unui punct material este dată de ecuația $\vec{r} = at\vec{i} + b\vec{j}$. Care este expresia analitică a vitezei punctului material?

$$\vec{r} = at\vec{i} + b\vec{j}$$

$$\vec{v} = \frac{\Delta \vec{r}}{\Delta t} = v_x \vec{i} + v_y \vec{j}$$

$$v_x = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{at_2 - at_1}{t_2 - t_1} = a$$

$$v_y = \frac{\Delta y}{\Delta t} = \frac{b - b}{\Delta t} = 0$$

$$\Rightarrow \boxed{\vec{v} = a\vec{i} + 0\vec{j}}$$